

Wettelijke uitsluitingsgronden: Een gids voor inkoopprofessionals

De Aanbestedingswet 2012 bevat bepalingen die inkoopprofessionals helpen om zorgvuldige en transparante keuzes te maken bij Europese aanbestedingen. Een belangrijk onderdeel hiervan zijn de verplichte en facultatieve uitsluitingsgronden. Deze regels zorgen ervoor dat inschrijvers die niet voldoen aan ethische of wettelijke normen kunnen worden uitgesloten van deelname. Dit artikel biedt een helder overzicht van de relevante bepalingen en bewijsmiddelen, zodat je als professional optimaal voorbereid bent.

Verplichte en facultatieve uitsluitingsgronden

Verplichte uitsluitingsgronden zijn opgenomen in artikel 2.86 van de Aanbestedingswet. Deze zijn van toepassing op ernstige overtredingen, zoals criminele activiteiten, fraude en witwassen.

Facultatieve uitsluitingsgronden (artikel 2.87) bieden aanbestedende diensten meer vrijheid om inschrijvers uit te sluiten op basis van andere relevante criteria, zoals belangenconflicten of ernstige beroepsfouten.

Hoewel deze gronden strikt zijn, voorziet de wet in uitzonderingen. In uitzonderlijke situaties kan de aanbestedende dienst afzien van uitsluiting, bijvoorbeeld bij dwingende redenen van algemeen belang of wanneer uitsluiting disproportioneel is gezien de verstreken tijd en de aard van de opdracht.

Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)

Bij de inschrijving volstaat een verklaring in het **Uniform Europees Aanbestedingsdocument (UEA)** dat de inschrijver voldoet aan de gestelde uitsluitingsgronden. De geselecteerde inschrijver moet echter aanvullende bewijsmiddelen overleggen om te voldoen aan de wettelijke eisen van artikel 2.86.

Bewijsmiddelen: Welke documenten zijn nodig?

Om te voldoen aan de verplichte uitsluitingsgronden, vereist de wet specifieke documenten. Deze zijn vastgelegd in artikel 2.89 van de Aanbestedingswet. Hieronder een overzicht:

1. Gedragsverklaring Aanbesteden (GVA)

Dit is het standaard bewijsmiddel voor uitsluitingsgronden onder artikel 2.86 en artikel 2.87, lid 1, onderdelen c en d.

- De GVA wordt aangevraagd bij **Justis**, dat de verklaring verstrekt namens de Minister van Justitie en Veiligheid.
- De verklaring bevestigt dat er geen strafbare feiten of overtredingen zijn geregistreerd die deelname aan een aanbesteding uitsluiten.

2. Verklaring van de Belastingdienst

Voor uitsluitingsgrond artikel 2.86, lid 4, is een verklaring van de belastingdienst vereist. Dit document toont aan dat er geen openstaande belastingaanslagen of andere fiscale vorderingen zijn. Er zijn drie soorten verklaringen, afhankelijk van de situatie:

- **Verklaring betalingsgedrag inlenersaansprakelijkheid:** Voor uitlening van personeel.
- **Verklaring betalingsgedrag ketenaansprakelijkheid:** Voor aannemers- en onderaannemersrelaties.
- **Verklaring betalingsgedrag nakoming fiscale verplichtingen:** Dit betreft een verklaring voor alle aanbestedingen. De inschrijver/gedagigde moet aantonen dat deze voldoet aan zijn aangifte- en betalingsverplichtingen en dat op zijn naam of op de naam van de onderneming geen belastingschulden of andere vorderingen openstaan.

Specifieke aandachtspunten voor inkoopprofessionals

Om problemen te voorkomen, is het cruciaal om in de aanbestedingsstukken helder te vermelden welke verklaringen u van inschrijvers verwacht. Voor artikel 2.86, lid 4, is de verklaring **nakoming fiscale verplichtingen** het vereiste document. Dit voorkomt verwarring bij inschrijvers en zorgt voor een soepel proces.

Conclusie

De uitsluitingsgronden in de Aanbestedingswet 2012 bieden een robuust juridisch kader voor transparantie en integriteit bij Europese aanbestedingen. Door het proces van bewijsmiddelen, zoals de Gedragsverklaring Aanbesteden en verklaringen van de belastingdienst, zorgvuldig te volgen, waarborgt u niet alleen naleving van de wet maar ook een eerlijke concurrentie.

Zorg ervoor dat u deze eisen helder communiceert in uw aanbestedingsstukken en ondersteun uw organisatie met juridisch correcte en praktische richtlijnen. Hierdoor wordt uw aanbestedingsproces niet alleen rechtmatig, maar ook professioneel en efficiënt.

Voor nadere informatie of vragen kunt u ons bereiken op ea@pro10.nl.